

Toelichting op de artikelen

Behoort bij Financiële Beheersverordening gemeente Harderwijk 2011

Artikel 1. Definities

Om een goed totaal beeld te krijgen wordt de hele beleids- en begrotingscyclus hier toegelicht. Hiermee worden tevens een aantal definities verduidelijkt. Lid d. over de term budget/krediet zal nog apart worden toegelicht.

De beleids- en begrotingscyclus

Strategische raadsagenda/Collegeprogramma

De raad heeft een agenda opgesteld van doelen die zij in de raadsperiode wil bereiken. De uitwerking hiervan vindt plaats in het collegeprogramma.

Kadernota

Beleid wordt veelal bepaald aan de hand van beleidsnota's. Vastgestelde beleidsnota's geven het beleid aan dat de raad wil gaan uitvoeren. Of men ook daadwerkelijk tot implementatie van beleid over gaat hangt er vanaf of uitvoering van dit beleid geld kost. Beleed dat geen extra geld kost moet zondermeer worden geïmplementeerd na vaststellen van de beleidsnota. Beleed dat wel extra geld kost (en dat is helaas bij veel nieuw beleid), moet eerst worden afgewogen bij de kadernota. Bij de kadernota discussie maakt de raad de keus welk beleid nader uitgewerkt moet worden en concreet zal worden uitgevoerd.

Begroting, productenraming, managementrapportage en jaarrekening

Bestaand beleid en nieuw beleid vormen de bouwstenen voor de (meerjaren-)begroting. Op afdelingsniveau wordt dit uitgewerkt in een productenraming. Bij het opstellen van afdelingsplannen kan met de beschikbare budgetten in het nieuwe jaar gerekend worden. Tussentijds (marap/berap) en jaarlijks (jaarrekening) wordt verantwoording afgelegd over de realisering van het beleid.

Lid d. Binnen de organisatie worden de termen budget, krediet, investeringskrediet etc. op verschillende wijzen gebruikt. Reden om hierover een passage op te nemen. We hanteren in het

vervolg twee begrippen: budget en krediet. Er is geen onderscheid in toewijzing van middelen voor een budget of een krediet. Dit gebeurt voor beide via de programmabegroting en de productenraming (of een wijziging hiervan)

Een budget bestaat uit middelen die jaarlijks binnen de gemeentelijke begroting worden opgenomen en bedoeld zijn om jaarlijks terugkerende taken uit te voeren. Een krediet bestaat uit middelen die bedoeld zijn voor het doen van uitgaven, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt (investeringen). Over investeringen met een economisch nut wordt verplicht afgeschreven. De lasten, rente en afschrijving, die dit met zich meebrengt zien we als budget (kapitaallasten) terug binnen de jaarlijkse begroting. Voor investeringen met een maatschappelijk nut is er een keuzevrijheid, hoewel de voorkeur uitgaat naar niet afschrijven. De lasten die dit met zich meebrengt zien we als éénmalig budget terug binnen de jaarlijkse begroting. Mocht een investering met een maatschappelijk nut toch worden afgeschreven dan komen ook hiervan de lasten terug in de begroting als een budget voor kapitaallasten. Voor een nadere toelichting over investeringen met maatschappelijk en economisch nut wordt verwezen naar de toelichting op artikel 10.

Artikel 2. Programmabegroting

Artikel 2 bevat een aantal bepalingen over de inrichting van de begroting, waarin de kaderstellende functie van de raad tot uiting komt. De raad legt op basis van dit artikel een belangrijk deel van de infrastructuur van de begroting vast, evenals de prestatie- en kengetallen waarop de raad wil sturen en controleren.

Omdat er een politiek-bestuurlijke keuze ten grondslag ligt aan de indeling van de programma's, stelt de raad de indeling vast. Die vaststelling zal voor enkele jaren gelden, bij voorkeur voor een gehele raadsperiode. Indien daartoe aanleiding is, kan de raad de indeling wijzigen.

Een programma is gebaseerd op de drie w-vragen: wat willen we bereiken (de beleidsdoelen, inclusief de maatschappelijke effecten), wat gaan we daar voor doen (de prestaties, bestaande uit te leveren goederen en diensten) en wat mag dat kosten? Vooral voor de eerste twee vragen zullen in de praktijk streefwaarden nodig zijn. Aan de hand van die streefwaarden kan de raad zijn kaderstellende functie vervullen. Ook dienen zij om de raad de gelegenheid te bieden zijn controlerende functie in te vullen door de uitkomsten en resultaten van de programma's te beoordelen.

Artikel 3. Producten

De productenraming een nadere onderverdeling van de begroting. De programmabegroting is ingedeeld in programma's en per programma in producten/functies. Op dit niveau heeft de raad de drie W-vragen ingevuld. De programmabegroting is toegesneden op de politieke informatiebehoefte; deze indeling is dan ook door de raad vastgesteld.

In Harderwijk is er vooralsnog voor gekozen de productenraming te beperken tot een financiële toedeling van financiële middelen aan het ambtenarenapparaat. Op basis van het afdelingenmodel vindt toedeling naar afdelingen en directie plaats. De inhoudelijke prestaties per product zijn verwoord in de programmabegroting. Op deze wijze wordt een dubbelop tussen programmabegroting en productenraming voorkomen.

Artikel 4. Kaders begroting

De jaarlijkse beleids- en begrotingscyclus heeft als startpunt de kadernota. De raad bepaalt met dit document de financiële kaders en belangrijkste beleidskeuzen voor de komende jaren. De door de raad vastgestelde kadernota dient vervolgens als leidraad voor het opstellen van de eerstvolgende (meerjaren)programmabegroting.

De input voor de Kadernota bestaat uit:

- een actualisering van bestaand beleid, wanneer dit leidt tot een aanvullend beslag op middelen;
- nieuw beleid, zowel incidenteel als structureel;
- een geactualiseerde opgave van overige toekomstige (gewenste) ontwikkelingen;

Bij wijze van uitzondering is het mogelijk tussentijds nieuw incidenteel beleid, inclusief incidentele dekking (indien voorhanden), ter besluitvorming voor te leggen aan de raad.

Artikel 5. Uitvoering begroting

In artikel 5 legt de raad het college een aantal prestatie-eisen op die voor een goede uitvoering van de begroting noodzakelijk zijn.

Lid 1 Hier wordt bepaald dat het college de rechtmatigheid, de doeltreffendheid en de doelmatigheid van de uitvoering dient te waarborgen.

Lid 2 Daarnaast wordt in dit lid het budgetrecht tussen de raad en het college verder uitgewerkt.

Lid 3 Een collegebesluit met daarop gebaseerde wijziging van de productenraming waarin deze middelen worden toegewezen aan een (hoofd)budgethouder is voldoende.

Benutting van de stelpost onvoorzien zal door het college getoetst worden aan de drie "O"-s (onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar).

Lid 4 Binnen bestaand beleid zijn eveneens niet begrote investeringen dan wel begrotingsoverschrijdingen denkbaar. Hiervan legt het college, bij kleine overschrijdingen, achteraf bij de jaarrekening verantwoording af. Grotere overschrijdingen worden vooraf gegaan door een raadsbesluit zodat de feitelijke begrotingsoverschrijding niet plaats vindt.

Artikel 6. Administratieve organisatie en Interne controle

De raad legt in dit artikel enkele basiscondities vast ten behoeve van het verantwoordingsproces. Daarmee verkrijgt de raad de zekerheid dat het zich een oordeel zal kunnen vormen over de mate waarin het college aan de prestatie-eisen genoemd in artikel 5 voldoet.

De verordening geeft in het eerste en tweede lid aan het college de opdracht voor de inrichting van de financiële organisatie verschillende maatregelen te treffen op het gebied van administratieve organisatie en interne controle, bijvoorbeeld een adequate functiescheiding en adequaat toezicht.

Voor een goede interne controle zijn echter aanvullende onderzoeken nodig.

De genoemde onderzoeken in dit artikel omvatten niet de interne onderzoeken van het college naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Regels voor deze interne onderzoeken zijn opgenomen in de verordening artikel 213a Gemeentewet.

Artikel 7. Tussentijdse informatie

Artikel 7 formaliseert een belangrijk onderdeel van de planning en control van de raad. Op basis van deze informatie kan de raad de uitvoering van de begroting op hoofdlijnen volgen en besluiten of bijsturing nodig is.

De Bestuursrapportage is beschikbaar ten tijde van de behandeling van de begroting in de raad en besteedt aandacht aan:

- de voortgang van het coalitieakkoord, de strategische raadsagenda en het collegeprogramma;
- de stand van zaken van de in de begroting opgenomen activiteiten, knelpuntenanalyses en zo mogelijk voorstellen voor oplossingen hiervoor;
- eventuele materiële financiële overschotten en tekorten.

Artikel 8. Jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Artikel 8 is het sluitstuk van de beleids- en begrotingscyclus, de verantwoording over de begrotingsuitvoering door het college, c.q. de controle van de raad daarop. De indeling van de jaarrekening sluit aan bij de indeling van de begroting.

Artikel 9. De financiële positie

De raad geeft in dit artikel enkele belangrijke uitgangspunten aan die het college voor de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenramingen moet volgen. Tevens wordt hier expliciet vastgelegd hoe de raad bij het vaststellen van de financiële positie, de vermelde kredieten autoriseert. Budgetten en kredieten waarvan op het moment van vaststellen van de begroting nog een aantal zaken onduidelijk zijn en waarover nog nadere advisering moet plaatsvinden worden niet rechtstreeks beschikbaar gesteld in de begroting. De middelen hiervoor worden opgenomen binnen de stelpost meerjarenbegroting. Beschikbaarstelling van deze kredieten vindt plaats middels een raadsbesluit.

Artikel 10. Waardering & afschrijving vaste activa

De verordening moet volgens artikel 212 Gemeentewet in elk geval bevatten de “regels voor waardering en afschrijving activa”. Artikel 10 stelt de regels voor de waardering en afschrijving van de vaste activa. De vaste activa zijn te verdelen in immateriële vaste activa en materiele vaste activa. De immateriële vaste activa zijn te verdelen in kosten voor het afsluiten van geldleningen en overige immateriële vaste activa. De materiele vaste activa zijn onder te verdelen in materiele vaste activa met economisch nut en materiele vaste activa met alleen maatschappelijk nut.

Het derde lid verwijst naar een tabel met afschrijvingstermijnen van materiele vaste activa met economisch nut, zoals deze onderdeel uitmaakt van de verordening. Afwijken van de genoemde afschrijvingstermijnen kan alleen bij raadsbesluit. Dit besluit kan worden genomen bij het voorstel voor de investering. Er dienen gegronde redenen te zijn. Te denken valt hierbij aan bijzondere investeringen, waarbij de technische of economische levensduur afwijkend is van de termijnen volgens de tabel.

Het vijfde lid geeft een opsomming van de activa van de gemeente, welke slechts een maatschappelijk en geen economisch nut hebben. Investerings in vaste activa met alleen maatschappelijk nut, moeten in principe ineens ten laste van de exploitatie worden gebracht. Deze investeringen genereren geen inkomsten en brengen bij verkoop geen geld op. Activering van deze activa geeft een opwaartse vertekening van het eigen vermogen. Het is de bedoeling dat de verordening een limitatieve opsomming geeft. Er moet namelijk in de praktijk een (h)erkenbaar criterium zijn voor de onderscheiding van activa met alleen een maatschappelijk nut. In lid 5 is er voor gekozen om aan te geven wat voor soorten van activa het betreft. Meer gedetailleerd gaat het dan om de zaken als waterwegen, waterbouwkundige werken, permanente terreinwerken, wegen, straten, fietspaden, voetpaden, bruggen, viaducten, tunnels, verkeers-

lichtinstallaties, openbare verlichting, straatmeubilair, reconstructie openbare ruimten, parken en overig groen.

Het zesde lid bepaalt, dat activa met alleen maatschappelijk nut, onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves, direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. Slechts bij uitzondering mogen dergelijke investeringen met toestemming van de raad worden geactiveerd.

Dit kan nodig zijn ingeval een gemeente een (aantal) zeer grote investering in de openbare ruimte wil uitvoeren. Een gemeente kan bij een dergelijke (meerjarige) investering de begroting mogelijk niet sluitend krijgen. Dit is echter wel verplicht. Artikel 189 Gemeentewet bepaalt namelijk, dat de begroting in enig jaar in evenwicht is, dan wel evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. In een dergelijke situatie kan activering van deze investeringen bij wijze van uitzondering uitkomst bieden. In een tabel worden hiervoor maximale afschrijvingstermijnen genoemd als richtlijnen voor de dan te hanteren afschrijvingstermijnen.

Het college zal bij belangrijke wijzigingen in de verslaggevingvoorschriften zoals de invoering van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) de raad informeren over de gevolgen voor de begroting.

Artikel 11. Waardering debiteuren en overige vorderingen

Halfjaarlijks worden de posten individueel beoordeeld. Dit artikel regelt de formele procedure en de informatievoorziening aan de Raad.

Artikel 12. Reserves en voorzieningen

Een belangrijk beleidsmatig aspect betreft de omvang van het eigen vermogen van een gemeente. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de algemene reserves en bestemmingsreserves. Hoe groot moet het eigen vermogen zijn om risico's op te vangen en gaan we een investering financieren door belastingverhoging, of door het interen op het eigen vermogen, zijn financieel beleidsmatige vragen die thuishoren bij de raad.

Artikel 12 bepaalt, dat het college jaarlijks bij de begroting een overzicht over het verwachte verloop van de reserves en voorzieningen aanbiedt ter informatie aan de raad.

Reserves maken onderdeel uit van het weerstandsvermogen als bedoeld in artikel 17 van deze verordening. Het beleid ten aanzien van o.a. de vorming, opheffing, etc. van reserves maakt onderdeel uit van het totale beleid van de gemeente met betrekking tot de beheersing van risico's. Zoals in het eerste lid van artikel 17 wordt vermeld, biedt het college hiertoe periodiek een nota weerstandsvermogen aan de raad aan.

Een voorziening is op basis van het BBV een deel van het vermogen dat is afgezonderd wegens:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs in te schatten (bijvoorbeeld rechtsgedingen en reorganisaties).
- Kosten die in een volgend jaar gemaakt zullen worden, indien het maken van de kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening beoogt tot een gelijkmatige verdeling van de kosten over een aantal jaren (bijvoorbeeld onderhoudskosten) te komen.

Bij een voorziening gaat het dus om het kwantificeren van verplichtingen, verwachte verliezen en risico's. Vandaar ook dat voorzieningen niet tot het eigen vermogen van een gemeente worden gerekend, maar een afgezonderd deel daarvan vormen. De toereikendheid van voorzieningen wordt jaarlijks bij de jaarrekening getoetst aan de omvang van de verplichtingen, verwachte verliezen en risico's. Om dit te kunnen beoordelen is het noodzakelijk dat aan voorzieningen een uitgewerkt (beheers)plan ten grondslag ligt.

Artikel 13. Kostprijsberekening

In artikel 13 is de grondslag voor de bepaling van heffingen en tarieven neergelegd, zoals dat door artikel 212, lid 2, let b Gemeentewet wordt geëist. De grondslag voor de hoogte van heffingen en tarieven is namelijk politieke besluitvorming door de raad op basis van de geraamde hoeveelheden en de geraamde kostprijzen. Kostprijzen laten zich op vele manieren berekenen. In dit artikel worden uitgangspunten voor de bepaling van de kostprijzen gegeven. Aangegeven is dat aansluiting is gezocht bij de Handreiking kostentoerekening leges en tarieven zoals opgesteld in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De handreiking wordt jaarlijks geactualiseerd. De doelstelling van deze handreiking is dat deze leidt tot een inzichtelijke kostenopbouw in de rechten, heffingen en tarieven welke worden geheven door overheden en daaraan gelieerde organisaties.

Artikel 14. Financieringsfunctie

De financieringsfunctie (treasury) is een belangrijk onderdeel van het middelenbeheer. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden op het terrein van de financieringsfunctie zijn vastgelegd in het Financieringsstatuut.

Artikel 15. Registratie bezittingen en activa

De achtergrond van dit artikel ligt vooral in de waarderingsregels. Activa met een maatschappelijk nut en niet geactiveerde kunstvoorwerpen worden op basis van het nieuwe "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" zo snel mogelijk afgeschreven en staan dan niet meer op de balans. Voor een goed beeld van de financiële positie is een volledige registratie van de gemeentelijke bezittingen onontbeerlijk. Om te garanderen dat de registratie actueel en juist is, wordt in dit artikel het college opgedragen periodiek de registratie te controleren en bij afwijkingen maatregelen tot herstel te treffen.

Artikel 16. Lokale heffingen

Artikel 212 Gemeentewet eist in het tweede lid, onderdeel b, dat de verordening 212 Gemeentewet minimaal de grondslagen bevat voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b Gemeentewet en in rekening te brengen heffingen als bedoeld in artikel 15.33 Wet milieubeheer. In deze verordening is er voor gekozen om als uitgangspunt van het financiële beleid de grondslagen voor de bepaling van heffingen, tarieven en prijzen in het algemeen te verankeren in een nota lokale heffingen. Op grond van de vastgestelde nota lokale heffingen doet het college jaarlijks tariefvoorstellen voor belastingen en tarieven.

Artikel 229b Gemeentewet en artikel 15.33 Wet milieubeheer stellen echter randvoorwaarden aan de hoogte van de meeste tarieven en heffingen. De tarieven en heffingen mogen niet het bedrag van de geraamde kostprijs te boven gaan.

In afwijking van de voorgaande alinea is het in een aantal gevallen mogelijk producten en diensten in één verordening op te nemen, waarbij een bepaald product hoger wordt geprijsd dan de geraamde kostprijs, zolang het totaal van de geraamde opbrengst de totale kosten van de in de verordening genoemde producten niet overschrijdt. Dit is het geval bij de leges, welke in de regel bijeen worden gebracht in één legesverordening. De opbrengst van alle leges als totaal mogen de geraamde lasten dan ook niet overschrijden. Voor inzicht in de hoogte van de baten in begrotingstechnische zin, heeft de raad ook informatie nodig over de geraamde afzet in hoeveelheid. Het derde lid regelt, dat het college de geraamde

kostprijs per verordening en de geraamde hoeveelheden per product/dienst aan de raad verstrekt voor vaststelling van de heffingen, tarieven en prijzen.

Het vierde lid regelt over welke feiten aangaande de lokale lasten de raad in elk geval in de verplichte paragraaf lokale heffingen bij de begroting en het jaarverslag wordt geïnformeerd. Hier kan de raad invulling geven aan zijn eigen informatiebehoefte over de lokale lasten en heffingen. Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten schrijft de minimumeisen voor die in de paragraaf moeten worden vermeld, namelijk:

- a. de geraamde inkomsten;
- b. het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- c. een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- d. een aanduiding van de lokale lastendruk;
- e. een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Daarnaast kan men bijvoorbeeld opnemen:

- a. de kostendekkendheid van de rioolheffing, reinigingsheffing en afvalstoffenheffing;
- b. de lokale lastendruk voor eenpersoonshuishoudens, meerpersoonshuishoudens en bedrijven;
- c. het aantal en het bedrag aan kwijtscheldingen;
- d. de waardeontwikkeling van onroerende zaken in de gemeente.

Artikel 17. Weerstandvermogen

Een gemeente loopt risico's. Deze risico's zijn van uiteenlopende aard. Tegen een deel van deze risico's kan een gemeente zich verzekeren, maar voor een groot deel zijn de risico's onverzekerbaar. Daarnaast kiezen gemeenten er soms voor om voor bepaalde verzekerbare risico's eigenrisicodragers te worden door zich bewust niet voor deze risico's te verzekeren. De niet verzekerde risico's kunnen, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties hebben. Het is dus zaak voor een gemeente, dat ze zich bewust is van de risico's die ze loopt, en ze beheerst. Het uitsluiten van risico's is echter niet mogelijk. Waar gewerkt wordt vallen spaanders. Niet verzekerde risico's die zich voordoen, moet de gemeente opgevangen met het eigen vermogen, door belastingverhoging of door beleidsmatige ombuigingen op de begroting.

Het eerste lid van artikel 17 eist dat het college periodiek een nota aan de raad aanbiedt, waarin het college uiteenzet hoe zij omgaat met de inventarisatie en beheersing van risico's. Dit zijn bijvoorbeeld regels over welke bezittingen van de gemeente moeten worden verzekerd en welke procedures hiervoor gelden. Een ander voorbeeld van een regel voor de beheersing van risico's is, dat er jaarlijks een rentevisie wordt gemaakt, waarmee de gemeente het renterisico op haar leningportefeuille op een aanvaardbaar niveau houdt. Ieder college kan zelf invulling geven hoever hij met deze regels wil gaan. Ten tweede moet het college in deze nota de risico's kwantificeren en aan de hand ervan het gewenste weerstandsvermogen bepalen. Op voorstel van het college is er voor gekozen deze nota elke twee jaar aan te bieden.

Het tweede lid regelt over welke risico's en haar financiële consequenties de raad in de verplichte paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en de jaarstukken moet worden geïnformeerd. Het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" verplicht een aantal zaken op te nemen in de paragraaf, namelijk:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's.

Voor de speciale aandacht in de verordening kan men denken aan een opsomming van de risico's zoals:

- a. tegenvallende rente-ontwikkeling op de kapitaalmarkt;

- b. tegenvallende resultaten uit grondexploitatie;
- c. tegenvallende realisatie op begrote subsidieverwachtingen;
- d. lopende en te verwachten claims van derden;
- e. nog niet getaxeerde kosten van (vermoede) milieuverontreiniging;
- f. overschrijding openeinde regelingen en subsidies;
- g. dreigend faillissement van verbonden partijen;
- h. dreigend faillissement van derden bij wie borgstellingen, garanties, leningen of vorderingen uitstaan.

In dit artikel is er voor gekozen om de beleidslijnen uit te zetten in een nota. De desbetreffende, volgens het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" voorgeschreven paragraaf informeert dan vooral over de uitvoering en toepassing van de nota.

Artikel 18. Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 18 stelt de raad regels voor de verantwoordingsinformatie aan de raad over het onderhoud aan kapitaalgoederen. De verantwoordingsinformatie wordt gesplitst. Het eerste tot en met het derde lid regelen, dat er nota's aan de raad worden aangeboden over het onderhoud aan de verschillende categorieën kapitaalgoederen. Hierin kan op de stand van zaken worden ingegaan en kan de raad de kaders voor het toekomstige beleid uiteenzetten. De nota's worden, in overleg met de raad, periodiek geactualiseerd.

Artikel 18, vierde lid, regelt over welke feiten aangaande het financiële beheer van het onderhoud van kapitaalgoederen de raad in de verplichte paragraaf onderhoud kapitaalgoederen bij de begroting en jaarstukken in elk geval geïnformeerd wordt. Hier kan de raad invulling geven aan haar eigen informatiebehoefte over het onderhoud kapitaalgoederen. Het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" schrijft enige feiten voor, die in de paragraaf moeten worden vermeld. Namelijk het beleidskader, de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting van het onderhoud wegen, het onderhoud riolering, het onderhoud water, het onderhoud groen en het onderhoud gebouwen (inclusief sportcomplexen).

Artikel 19. Financiering

De basis voor dit artikel is gelegen in artikel 14. Artikel 19 regelt over welke feiten betreffende het financiële beheer van de financieringsfunctie de raad in elk geval in de verplichte paragraaf financiering bij de begroting en jaarstukken wordt geïnformeerd. De raad kan aangeven om over meerdere zaken geïnformeerd te willen worden.

Artikel 20. Bedrijfsvoering

Het domein van de ambtelijke organisatie is de verantwoordelijkheid van het college. Beleid op dit gebied wordt in de eerste plaats vormgegeven door het college. In dit artikel wordt dan ook slechts een nota over de bedrijfsvoering ter kennisgeving aan de raad overgelegd.

Het tweede lid regelt verder over welke feiten aangaande het financiële beheer van de bedrijfsvoering de raad in de verplichte paragraaf bedrijfsvoering wordt geïnformeerd. De raad geeft in dit artikel invulling aan haar eigen informatiebehoefte over de bedrijfsvoering.

Artikel 21. Verbonden partijen

Artikel 21 stelt regels voor de verantwoordingsinformatie over de verbonden partijen. Formeel gezien is het oprichten van of deelnemen aan een verbonden partij een bevoegdheid van het college. Voor het college een besluit hiertoe neemt wordt de raad in de gelegenheid gesteld zijn

mening hierover kenbaar te maken. In de praktijk zal dit ertoe leiden dat het college geen verbonden partij zal oprichten nog hieraan deelnemen alvorens te weten dat de raad hiermee kan instemmen.

Artikel 21, lid 2 regelt over welke feiten aangaande het financiële beheer van verbonden partijen de raad in elk geval in de verplichte paragraaf verbonden partijen bij de begroting en jaarstukken geïnformeerd wil worden. Hier kan de raad invulling geven aan haar eigen informatiebehoefte over de verbonden partijen. Wel schrijft het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" enige feiten voor die in de paragraaf moeten worden vermeld, namelijk:

- a. de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- b. de beleidsvoornemens betreffende verbonden partijen.

Daar de begroting, jaarstukken en nota's openbare stukken zijn, kan vermelding van bepaalde in de verordening vereiste informatie de belangen van de gemeente schaden. We kunnen bijvoorbeeld denken aan het voornemen om een financieel belang af te stoten, wat in bepaalde situaties de onderhandelingspositie van de gemeente aantast.

Deze gegevens neemt men vanzelfsprekend niet herkenbaar op in de begroting, jaarstukken en openbare nota's. Volgens het Besluit begroting en verantwoording dient een lijst van verbonden partijen te worden bijgehouden.

Artikel 22. Grondbeleid

Een belangrijke taak van een gemeente is het daadwerkelijk ingrijpen in de ruimtelijke ordening van een gemeente, door zelf vastgoedlocaties te (laten) ontwikkelen. De uitgangspunten van het financiële beleid ten aanzien van het grondbeleid horen bij de raad thuis. Artikel 22, eerste lid, regelt, dat het college eenmaal per raadsperiode een nota grondbeleid aan de raad aanbiedt ter behandeling en vaststelling. In deze nota kan de raad de kaders vaststellen voor het toekomstig grondbeleid. De raad kan de nota ook tussentijds agenderen.

Het tweede lid van artikel 22 schrijft de feiten voor aangaande het grondbeleid, waarover de raad in elk geval in de verplichte paragraaf grondbeleid bij de begroting en jaarstukken moet worden geïnformeerd. Hier kan de raad invulling geven aan haar eigen informatiebehoefte over het grondbeleid.

Omdat de begroting, jaarstukken en nota's openbare stukken zijn, kan vermelding van bepaalde informatie de belangen van de gemeente schaden. We kunnen bijvoorbeeld denken aan het opnemen van de financiële onderhandelingsruimte in de begroting voor de aankoop van een stuk grond. Dergelijke informatie tast de onderhandelingspositie van de gemeente aan. Zulke gegevens neemt men vanzelfsprekend niet herkenbaar op in de begroting, jaarstukken en openbare nota's.

Artikel 24. Inrichting administratie

In artikel 24 worden de kaders gegeven voor de inrichting van administraties van de gemeente. In hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens moeten worden vastgelegd en aan welke eisen de vastgelegde gegevens moeten voldoen. Deze verordening regelt niet – inherent aan het dualisme – de regels en activiteiten die daarvoor in de uitvoering nodig zijn. Dat is een taak van het college. Deze zal deze zaken wel in een besluit moeten vastleggen voor de aansturing van de ambtelijke organisatie. Een en ander geldt ook voor artikel 25, 26 en 27.

Artikel 25. Financiële administratie

Een belangrijk onderdeel van de administratie is de financiële administratie. Bij algemene maatregel van bestuur stelt het Rijk eisen aan de verantwoordingsinformatie van gemeenten. In het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" zijn onder andere waarderingsgrondslagen, indelingen van te onderscheiden kostensoorten en verplicht op te leveren financiële gegevens vastgelegd. Vanuit de financiële administratie moeten gegevens worden aangeleverd voor de financiële verantwoordingsinformatie aan de raad, maar ook aan de provincie, het rijk, de Europese Unie etc.

Artikel 26. Financiële organisatie

In dit artikel worden uitgangspunten voor de inrichting van de financiële organisatie gegeven, waaraan het college bij het stellen van regels voor de ambtelijke organisatie invulling moet geven. De uitgangspunten vormen kaders voor het college, waaraan het zich moet houden.

In de onderdelen a en b worden eisen gesteld aan de toedeling van taken aan organisatie-onderdelen van de gemeente en de toewijzing van functies aan functionarissen. In de onderdelen c t/m e worden eisen gesteld aan de budgettoedeling en de verantwoording daarover.

Artikel 27. Aanbesteding en inkoop

De inkoop van goederen en diensten en de aanbesteding van werken zijn belangrijke en kwetsbare activiteiten welke een groot budgettair effect kunnen hebben.

Het hanteren van een protocol is naast de desbetreffende administratieve aspecten tevens te zien als een vorm van risicobeheersing. De aansprakelijkheid kan worden beperkt en er wordt tegenover derden rechtszekerheid gecreëerd. Artikel 27 legt aan het college de zorg op om regels op te stellen voor de aanbesteding van werken en inkoop van goederen en diensten. De regelgeving van de Europese Unie dient daarbij nageleefd te worden. Doordat de regels worden vastgelegd kan de accountant bij zijn controle van de jaarstukken nagaan of de interne regels (en de Europese regelgeving) zijn nageleefd, het is een onderdeel van de rechtmatigheidtoets. De accountant beoordeelt hiervoor eveneens het systeem van interne regels.

Artikel 29. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in de plaats van de vorige op grond van het oude artikel 212 Gemeentewet opgestelde verordening.

Artikel 30. Citeertitel

In dit artikel wordt de naam gegeven, waarmee men in de gemeentelijke stukken naar deze verordening kan verwijzen.

Tabel afschrijvingstermijnen.

	Soort investering	Afschrijvingstermijn in jaren
	Bedrijfseconomisch nut	
1	Grondkosten	niet afschrijven
2	Gebouwen	40
3	1 ^e inrichting en inventaris	15
4	1 ^e inrichting en inventaris schoolgebouwen	40
5	Centrale verwarmingsinstallaties	15
6	Noodvoorzieningen onderwijs	15
7	Apparatuur betaald parkeren	10
8	Vaartuigen	20
9	Restauratie gebouwen	25
10	Standplaatsen woonwaggen (exclusief grond)	30
11	Huurwoonwaggen	25
12	Rioleringen	75
13	Vervoermiddelen, exclusief materiaal brandweer	7
14	Automatiseringsapparatuur, hardware	3
15	Automatiseringsapparatuur, software	5
16	Inventaris/ meubelen/vloerbedekking	10
17		
	Maatschappelijk nut	
18	Grondkosten civieltechnische werken	Max 100
19	Civieltechnische werken	Max 40
20	Verharding zandwegen	Max 10
21	Speelgelegenheden	Max 10
22	Plantsoenaanleg	Max 10
23	Verkeersregelinstallaties	Max 15
24	Aanleg vijvers	Max 20
25	Lichtmasten	Max 40
26	Armaturen	Max 20
27	Abri's	Max 25

Voor alle termijn geldt dat deze ingaan met ingang van het jaar nadat het activum in gebruik is genomen.

De afschrijvingstermijnen materialen (inclusief voertuigen) voor de brandweer worden situatieafhankelijk vastgesteld.